

MŪSU LIETUVAI

NOSSA LITUANIA

Caixa postal 4421
01000 São Paulo, E.S.P.

Director responsavel
DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO.

Redator: JONAS KIDYKAS

Adm.: JONAS BRUŽIKAS

919

Metinė prenumerata: 25.00 Kr.

Vienas numeris: 0.50 cts

NR 20 (1242)XXV. 1972 M. GEGUŽĖS-MAIO 18; R. JUATINDIBA 20; 03124 SÃO PAULO, ESP. TEL. 273-03-38

TRUMPAI IŠ VISUR

BRAZILIJA

Vyriausybė sumažino a-pyvą los mokesčius maisto gaminiams 30 procentų.

BET PAKĖLĖ KAINĄ gazolinui. S. Paule jis kainuos 0.684 cts už litrą.

● ŠIŲ METŲ DERLIUS 20 procentų gausnis už pernykščių. Įvairūs palengvinimai ūkininkams, užtikrintos minimalės kainos yra geras akstinas daugiau užauginti maisto reikmenų ir vidaus ir užsienio rinkai

● ŠIAURĖS AMERIKA Šią savaitę Maryland valstybės Laurel mieste trimis kulkomis sunkiai sužeistas Alabamos gubernatorius George Wallace. Jis nori būt kandidatas į Amerikos prezidentus šį rudenį. Pasikėsino 21 metų, baltosios rasės vyrukas Arthur Bremer. Wallace operuotas, mirties pavojus esąs praėjęs, bet neaišku ar galės vaikščiot

Wallace yra griežtas negrų ir juodųjų atskyrimo šalininkas. Jei jį išrinktų į prezidentūrą, tai jis žada suvaldyti visokius riaušininikus, atstatyti pašlijusią Amerikos viešąją tvarką, sustabdyt baltųjų vaikų gabenimą autobusais į juodųjų lankomas mokyklas ir tt..

Įdomu, kad jis jau keletą valstybių laimėjo daugiau balsu, negu kiti demokratu kandidatai. Matyt žmonėms įgriso per didelę Amerikos laisvę, kuri išsigimta į netvarką.

Pasikėsėjimas į Wallace gyvybę sukėlė didelį amerikiečių visuomenės pasipiktinimą ir pasmerkimą.

VIETNAMAS. Smarkūs mūšiai siaučia Vietname.

Amerikiečiai užminavo visus Š. Vietnamo uostus, didesnes upes ir kanalus, kuriais komunistai gabenama sau amuniciją ir maistą. Tuo būdu tikimasi priverst juos nutraukti puolimus ir pradėt rimtai derėtis dėl taikos.

MISIONIERIAUS TĖVO JONO BRUŽIKO, S. J. ŠV. KAZIMIERO LIETUVIŲ ASMENINĖS PARAPIJOS KLEBONO GARBINGAS DIEVO IR ŽMONIŲ TARNYBOS KELIAS ĖJO PER BEDIJEVIŠKOJO KOMUNIZMO KALĖJIMA: TAČIAU NĖ KALĖJIMAS NESUNAIKINO

JO MEILES, UOLUMO, DARBSTUMO IR GIEDRIOS NUOTAIKOS: STAI SIOMIS DIENOMIS JAM SUEINA 75 METAI AMZIAUS; O KIEK VELIAU IR AUKSINIS KUNIGYSTES JUBILIEJUS; BET KADANGI DU VIENS PO KITO MINEJIMAI BUTU NEPRAKTISKA, TAI DABAR ABI SUKAKTIS PAMINIM DRAUGE. SVEIKINAME JUBILIATA; IR LINKIM ILGU, PALAIMINGU DARBO METU!

VIETNAMAS. Trejetas prancūzų kunigų nebėgo iš savo parapijos, o pasiliko su žmonėmis, komunistams užeinant. Visus tuos kunigus komunistai nukryžiavo.

WASHINGTONAS. Politikai baiminasi, kad Niksonui įsakius užminuot Š. Vietnamo uostus ir pasiuntus šimtus lėktuvų bombarduot miestus, sandėlius, tiltus, kelius, Sovietų Rusija gali nebeprimti Niksono Maskvoje pasitarimams. Tos baimės buvo veltui. Jau aptarti visi Niksono lankymosi Rusijoje planai ir kelionė tikrai įvyksianti. Tai paskelbė ir Baltieji Rūmai ir Kremliaus ponai.

PRADĖJO SEKTIS

Pietų Vietnamo kariuomenė. Iki paskutinės savaitės komunistų įsiveržėlės armijos visą laiką pergalingai žygiavo pirmyn, užimdamos vieną po kitos strategiskai svarbias vie-

toves. Bet šią savaitę P. Vienamo kariuomenė pati ėmė pulti priešą ir jau atsiėmė keletą svarbių punktų, sunaikino Š. Vietnamo karo aviacijos generalinio štabo būstinę. P. Vietnamo valdžia ir sąjungininkai amerikiečiai tikisi, kad jau gan greit turės komunistai pavargti, pritrūkti šaudmenų ir tankų ir turės sustot atakavę.

KILO GANA DIDELĖS STUDENTŲ RIAUŠĖS AMERIKOS unversitetuose, užminavus Vietnamo uostus ir sustiprinus bombardavimus. Bet keletai įstaigų apklausinėjus amerikiečius pasirodė jog arti 60 procentų pritaria prezidento Niksono politikai ir jį palaiko. Naujorke darbininkai apkūlė studentus ir kitus protestuotojus.

SKAITYKIT 2 ir 9 puslapiuose 17 tūkstančiu Lietuvos tikinčiųjų pasirašytus raštus ir per Jungtinių Tautų sekretorių pasiūstus Brežnevui.

ŠITUS RAŠTUS PAŠIRAŠĖ 17.000 LIETUVIŲ

"Praėjus II Pasauliniam karui tautos pakilo iš griuvėsių ir nori pastovios taikos. Tikros taikos pagrindas yra teisingumas ir žmonių teisių gerbimas. Mes, Lietuvos katalikai, skaudžiai apgailestaujame, kad iki šios dienos mūsų tautoje yra varžoma tikinčiųjų sąžinės laisvė ir persekiojama Bažnyčia.

Vyskupai J. Steponavičius ir V. Sladkevičius daugiau kaip 10 metų be teismo sprendimo, be termino yra varginami tremtyje, nors niekuo nėra nusikalte.

Š. m. lapkričio mėn. buvo nuteisti metams kalėti du kunigai: J. Zdebskis ir P. Bubnys už tai, kad jie tėvų prašomi, bei atlikdami savo kunigiškas pareigas, vaikams paaiškino katalikų tikėjimo pagrindus. Šitie kunigai padėjo vaikams ruošti pirmajai Komunijai ne mokykloje, bet bažnyčioje ir niekam prievartos nenaudojo – mokėsi kas norėjo.

Tuo tarpu mokyklose tikinčiųjų tėvų tikintys vaikai prievarta yra mokomi ateizmo, net verčiami kalbėti, rašyti ir elgtis prieš savo sąžinę, tačiau šitų prievartautojų niekas nebara ir neteisias.

Kunigai nepajėgia mus tikinčiuosius aptarnauti, nes jų permaža. Jau daug kur vienas kunigas aptarnauja po dvi, o kartais net tris parapijas. Priversti dirbti net seneliai ir invalidai kunigai. Šitaip yra dėl to, kad Kunigų Seminarijos reikalus tvarko ne tiek vyskupas, kiek valdžios įgaliotinis. Valdžia leidžia kasmet į Seminariją priimti vos dešimt klierikų.

Kunigų skirstymus į parapijas taip pat diriguoja valdžios pareigūnai. Nors LTSR Baudžiamasis Kodeksas pramato bausmes už tikinčiųjų persekiojimą, bet praktikoje jos niekam netaikomos. 1970 m. Vilkaviškio švietimo skyrius atleido už tikėjimą iš darbo mokytoją O. Brilienę, o Vilkaviškio valdžia savame mieste neduoda net šlavėjos darbo. Šitokių pareigūnų niekas nebaudžia, nors dėl jų sauvalės inteligentai bijo viešai praktikuoti tikėjimą.

Valdžios pareigūnai neleidžia ti-

kintiesiems savo lėšomis atstatyti sudegusias bažnyčias, pav. Sangrūdoje, Batakiuose, Gaurėje. Per didelį vargą leidžiama įsirengti koplyčią gyvename name, tik jokių būdu ją negalima perkelti ant šventoriaus.

Mes galėtume nurodyti dar daug skaudžių persekiojimo atvejų, kurie apkartina mūsų gyvenimą ir sukelia nusivylimą tarybine Konstitucija ir įstatymais. Todėl mes prašome Tarybinę Vyriausybę suteikti mums sąžinės laisvę, kuri užgarantuota TSRS Konstitucijoje, bet iki šiol nebuvo vykdoma. Mes norime ne gražių žodžių per spaudą ir radiją, bet rimtų vyriausybės pastangų, kurios padėtų mums katalikams jaustis lygia teisiais Tarybų Sąjungos piliečiais." 1971 m. gruodžio mėn.

MEMORANDUMO PRIEDAS

"Prie memorandumo jungiami 17.054 parašai. Būtina pažymėti, kad memorandumą pasirašė ti neįvykti Lietuvos tikinčiųjų dalis, nes milicijos ir KGB organai griebėsi visos eilės priemonių parašų rinkimui nutraukti. Kapsuke, Šakiuose, Išlauže, Kapčiamiestyje keletas asmenų, dalyvavusių parašus renkant, buvo areštuoti. Vienas jų į milicijos skyrių buvo pristatytas dargi su geležiniais antrankiais. Pas suimtuosius rastieji parašų lapai buvo konfiskuoti, nepaisant, kad šis memorandumas adresuotas sovietų vyriausybei.

Jei ateityje valstybės organai taip elgsis su tikinčiųjų skundais kaip lig šiol, mes būsime priversti kreiptis į tarptautines institucijas: į Romos popiežiu, mūsų Bažnyčios galvą, arba į Jungtinių Tautų Organizaciją, kaip žmogaus teises ginančią autoritetinę instituciją.

Be to mes norime Tamstai pranešti, kad šis memorandumas yra tautinio negando išdava: sovietinės valdžios Lietuvoje metais visuomeninės ydos, kaip nepilnamečių nusi kaltimai, alkoholizmas ir savižudybės dešimteriopai padidėjo, grėsmin-go masto pasiekė taip pat šeimų ištuokos ir negimusių kūdikių naikinimas. Ir juo labiau mes tolstame nuo krikščioniškosios praeities, juo ryškiau išsina aikštėn prievartinio ateistinio auklėjimo baisūs padariniai, juo plačiau plinta nudievintas ir nureligintas nežmoniškas gyvenimo būdas.

Mes kreipiames į Tamstą kaip į aukščiausią partijos autoritetą, prašydami kuo rimčiausiai ir kuo atsakingiausiai apsvarstyti mūsų išdės-

tytus faktus ir priimti atitinkamą nutarimą"

LIETUVOS KATALIKŲ ATSTOVAI
(Versta iš rusų kalbos)
1972 m. Sausis.

Ponui
Kurt Waldheimui,
Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui
Lietuvos katalikų

KREIPIMASIS

"Turėdami galvoje, kad Lietuva Jungtinių Tautų Organizacijoje savo atstovybės neturi, mes, Lietuvos katalikai, naudodamies atitinkamais kanalais, turime kreiptis į Tamstą, Ponė Generalini Sekretoriau.

Mūsų kreipimąsi iššaukė tai, kad mūsų respublikos tikintieji negali pasinaudoti Visuotines Žmogaus Teisių Deklaracijos 18 str. išdėstytais teisėmis. Tuo pagrindu mūsų kunigai, tikinčiųjų grupės ir atskiri katalikai atvejų atvejais yra kreipęsi į Sovietų Sąjungos aukščiausius valstybinius organus, reikalaudami padaryti galą tikinčiųjų teisių pažeidimam. Į sovietų valdžią buvo nukreipta keletas tikinčiųjų peticijų; jų tarpe: 1971 rugsejo mėnesį pasiūstas 2.000 asmenų pasirašytas Prienų katalikų pareiškimas; 1971 spalio mėnesį pasiūstas 1190 asmenų pasirašytas Alytaus rajono Santaikos parapijos tikinčiųjų pareiškimas; 1971 m. gruodžio m. pasiūstas Raseinių rajono Girkalnio parapijos 1.344 parapijiečių pareiškimas. Visi šie pareiškimai buvo nukreipti į SSSR įvairias aukščiausias instancijas, bet ne viena iš jų neatsiuntė oficialaus atsakymo, nors valstybinės įstaigos į piliečių pareiškimus mėnesio būvyje privalo atsakyti. Neoficialus atsakymas (į tuos pareiškimus) pasireiškė sustiprintomis represijomis tikinčiųjų atžvilgiu.

Visos Lietuvos katalikai memorandumu Sovietų Sąjungos Komunistų Partijos generaliniam sekretoriui p. Brežnevui ryžosi sovietinei vadovybei priminti savo beteisę padėtį, bet sovietų milicijos ir KGB organai grasinimais, areštais ir geležiniais antrankiais masinių parašų rinkimą nutraukė.

Šitokie valdžios veiksmai įtikino, kad minėtas, 17.000 tikinčiųjų pasirašytas memorandumas tikslo (Nukelta į 9 pusl.)

GARBINGU AUKSO KELIU

Per paskutinį pusšimtį metų mūsų tauta nedaug teturėjo vyrų, taip labai paveikusių tokių plačių masių religinį bei dorovinį gyvenimą, kaip septynias dešimtis penkeris metus amžiaus ir auksinio kunigystės jubiliejaus sulaukęs S. Paulo asmeninės lietuvių Šv. Kazimiero parapijos klebonas Tėvas Jonas Bružikas, SJ.

Mažuose mūsų savaitraščio rėmuose neįmanoma patenkinamai aprašyti ilgą, šakotą ir nepaprastai veiklių Jubilato gyvenimą. Tam reiktų gana plačios monografijos. Apsiribojame nušviesti tik kelis pačius svarbiausius T. Bružiko nueito gyvenimo ir veiklos kelio ruožus.

Per dideles kliūtis į kunigus

Iš pat mažens Bružikų Jonukas geiste geidė mokytis ir "būti kunigėliu". Jis sugebėjo įveikti ir savo tėvelio, norėjusio padaryt jį ūkininku, pasipriešinimą, ir I Pasaulinio karo audras, ir stoką pinigų, ir 1918 metais grįžti iš Rusijos Lietuvon, kaip Žitomiriaus seminarijos klierikas, vėl patekti Seinų kunigų seminarijon Gižuose, ją baigti ir 1922 metais gaut iš vysk. Karoso kunigo šventimus. Tai buvo ilgas, visokių nuotykių gausus, nelengvas bet ir įdomus kelias.

Vis negana...

Mokslo alkis neatslugo ir po kunigų šventimų. Todėl jis stoja Lietuvos universiteto teologijos-filosofijos fakultetan. Bet ir čia širdis kažko nerimsta, kažko geresnio, kilnesnio ilgisi. Po trijų semestrų kun, Bružikas atsiduria Olandijoje, Tėvų Jėzuitų ordino naujokyne. Ordino aukštosiuose mokyklose jis gilinasi į dvasinio gyvenimo paslaptis, tęsia teologijos ir kitas studijas. Tačiau vėl negali baigti mokslus. Vyresnieji gražina jį Lietuvon būti Tėvų Jėzuitų Gimnazijos Kaune direktoriu.

Pagaliau pataikė...

Anuomet jėzuitai Lietuvoje buvo neskaitlingi ir jų didžioji dauguma vokiečiai, tai keletui lietuvių buvo darbo per akis. T. Bružikui šalia gimnazijos direktoriaus pareigų, teko ir pamokas dėstyti, ir bažnyčioje pamokslus sakyti, ir Jėzaus Širdies Pasiuntinių Žvaigždę bei Misijas redaguoti ir su Vyrų Bei Maldos Apaštalavimu darbuotis. Visus tuos skaitlingus ir svarbius darbus nustelbė misijos. Jau tais metais 1926 metais T. Bružiką pasiuntė Nemunaitin praveisti liaudies misijas. Paskui antrąsias į Šakius. Iš karto misijos buvo tokios sėkmingos, kad jo, kaip misijonieriaus, garsas ėmė greit plisti, į jo vedamas misijas žmonės pradėjo plaukti dešimtimis tūkstančių. Jis pataikė prabilti tiesiai į žmonių širdis ir protus, paprastai, galingai, neatsispiriamai. Didžiąsias tikėjimo tiesas sugebėjo taip vaizdžiai, aiškiai ir įtikinamai dėstyti, kad išpažinčiu klausyti, Komuniją teikti reikėdavo nuo ankstyviausio ryto iki vidurnakčio, o kartais dar ir po vidurnakčio. Daugybė vyrų ir moterų grįžo prie tikėjimo, nuo kurio buvo jau daugelį metų nutolę, ir gana nuodėmingai gyvenę — susitvarkė.

Amerikoje

Tas pirmasis jauno misionieriaus darbo laikotarpis Lietuvoje truko iki 1931 metų, kai jis buvo pakviestas misijų darbui Šiaurės Amerikoje.

Čia T. Bružikas vėl buvo toks sėkmingas misionie-

rius, kad bažnyčios būdavo perpildytos; tiek daug teko klausyt išpažinčiu, kad neretai tik apie vidurnaktį galėdavo išeit iš bažnyčios poilsio. Klebonai varžėsi, kada galės gaut jį savo parapijos dvasiai atgaivinti.

Amerikoje misijos, mažesnėse parapijose tęsdavosi savaitę. Didesnėse po dvi ir tris savaites, atskirai moterims, vyrams ir jaunimui. Šalia tikrųjų misijų dar buvo novenos, tridieniai, 40 val. atlaidai. Neturėjo laiko nė atostogoms, iki pradėjo silpnėti sveikata. Tada vyresnieji įsakė jam pasiimti reikalingo poilsio keletą savaičių. Ir taip iki 1937 metų vasaros, kai jis vėl grįžo Lietuvon.

Studijos, misijos, kalėjimas

T. Bružikas buvo jau labai pragarsėjęs misionierius ir vis dar nebaigęs visų jėzuitų ordino reikiamų studijų. Tad dabar vėl griebėsi knygų. Bet ir šiuo metu, per atostogas, negalėjo atsispirti ir, klebonų kviečiamas, keliavo per parapijas su misijomis, iki pat II Pasaulinio karo, kai užėję komunistai jį Sasanavoje per misijas suėmė ir uždarė Marijampolės kalėjime. Žmones tai išgirde surinko tūkstančius parašų po prašymu jį paleisti. Bene pats Paleckis pasakė vienai delegacijai, jog paleisti negalima, nes jo čia nesą. Gal dėlto ir pasklido gandas, kad T. Bružikas, drauge su dr. Leonu Bistru, esą nužudyti. Ta žinia pasiekė ir Amerika ir tuojau eilėje parapijų atlaikytos už jį gedulingos pamaldos su egzekvijomis ir pamokslais.

Ir kalėjime misionieriauja

Komunistai galėjo uždaryt T. Bružiką kalėjime, bet negalėjo sunaikinti jo Dievo ir žmonių meilės. Čia, dalydamasis su kaliniais savo gaunamu kukliu juodos duonos kąšniu, jis pradėjo duot penkių dienų rekolekcijas savo likimo draugams, ir pavieniams, ir kartais keletui drauge. Su mažom išimtim, visi su juo vienoje kameroje kalėjusieji vyrai atliko rekolekcijas, priėjo išpažinties. Nežinia, ar kas iš "rekolektantų" įskundė, ar patys sargai per savo šnipus sužinojo apie T. Bružiko varomą "religinę propagandą" kalėjime, ir tuojau jį "izoliavo", uždarė vienukėnkarcerin. Bet ir čia jis nesnaudė. Tuojau pats atliko trijų dešimčių dienų rekolekcijas, o kai pas jį įkišo dar po du tris vyrus, tai tuojau ir jiems ėmė duot rekolekcijas karceryje.

Išeina iš kalėjimo

Kilęs nacių-komunistų karas atidarė Marijampolės kaliniams duris į laisvę. T. Bružikas, išeidamas pataikė kalėjimo raštinen ir ten rado savo visą bylą ir ją pasiėmė. Gyvas to fakto liudininkas yra pirmame šio ML numerio puslapyje įdėtoji jo nuotrauka, padaryta pačių komunistų.

Nacių okupacijos metais T. Bružikas vėl pasileido po Lietuvą su misijomis ir iki antrą kartą užeinant bolševikams pravedė jų visą šimtinę. Ir vėl pasisekimas didžiausias. Karas ir gresianti nauja komunistinė vergija skatino žmones gerai pasinaudoti Dievo malonėmis, nes nežinojo ar kada bebus galima tai padaryti.

Tęsinys 1/4 psl.

75

50

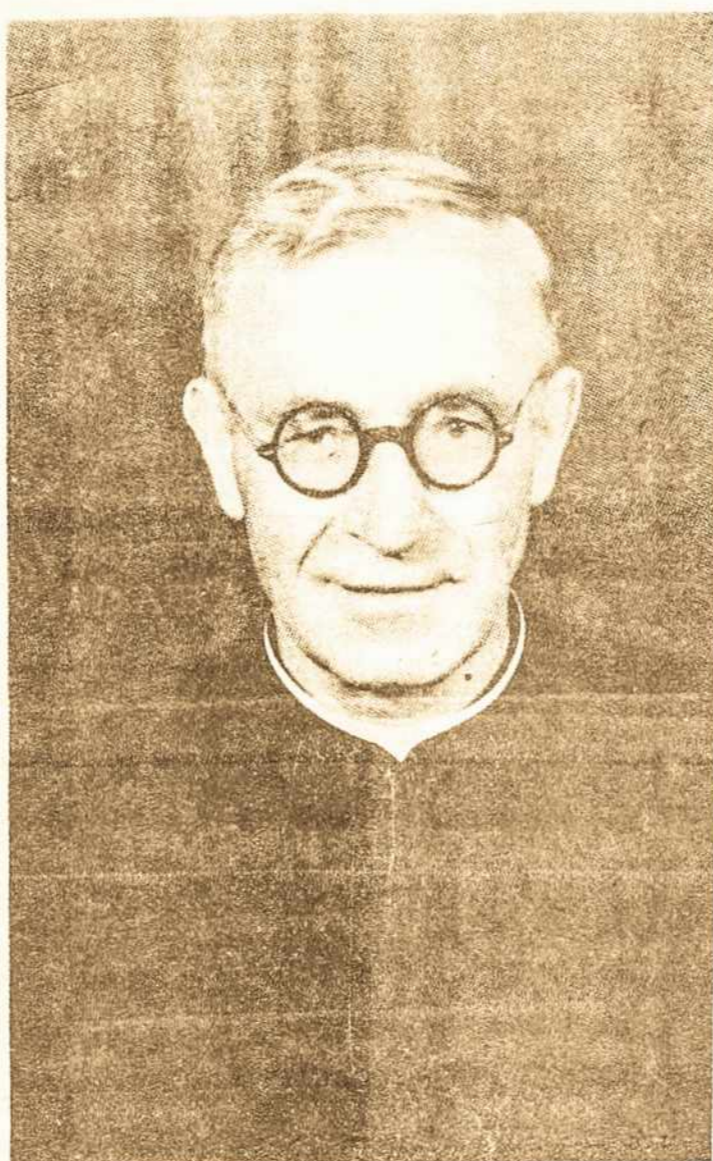

Amerikoje
Jaunas misionierius
Lietuvoje

Jis labai mėgsta šachmatus

Pokario metu
Vokietijoje.

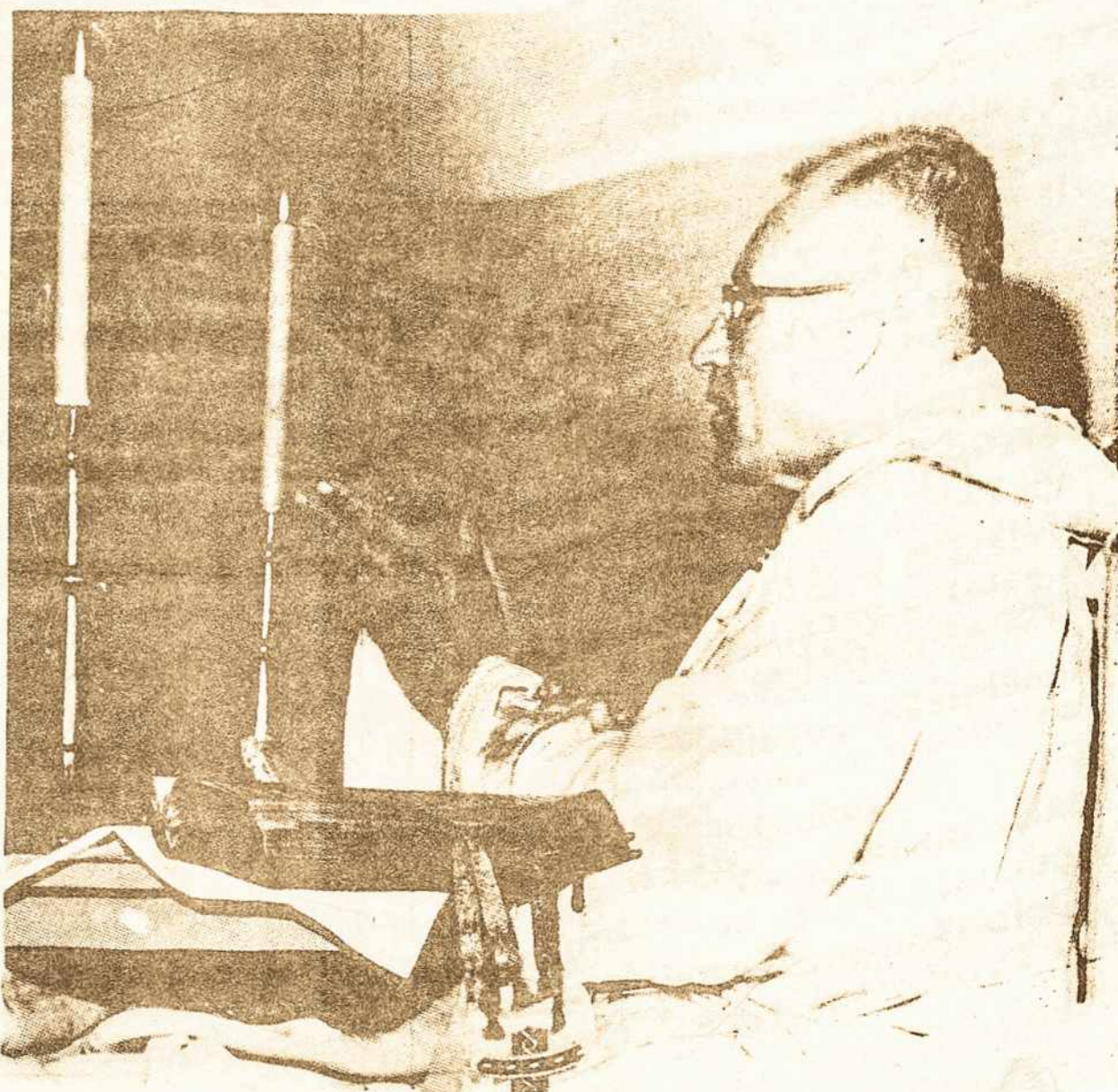
Lir didžiai myli
vaikučius

DABAR, PAS MUS

Klebonas
Urugvajuje

Ligos metu
ligoninėje,
aukoja Mišių
auką lovoje

GARBINGŲ AUKSO KELIU

(I š 3 psl.)

PO VISĄ EUROPA

Grižtant bolševikams Lietuvon, vyresnieji patarė jam pasitraukti Vokietijon, nes grįžę komunistai, be abejo, būt jį vėl areštavę ir nežinia, ką su juo padarę. Vokietijoje buvo tūkstantčiai lietuvių daugelyje stovyklų. Kai tik į karo galą, jau buvo galima šiaip taip keliauti, T. Bružikas šoko lankyti stovyklas ir rūpintis pabėgėlių ir tremtinių dvasios reikalais. Ir vėl jam atrodė, kad tinkamiausia priemonė vargo prislėgtų žmonių dvasiai pakelti bus misijos. Na, ir pradeda. Stovyklą po stovyklos lanko, ne tik sako pamokslus, bet tvarko moterys, stengias laimėt tikejimui apsilėidusius katalikus ir daug jų laimi. Išklampoja skersai išilgai visą Vakarinę Vokietiją, kur praveda 120 misijų savaičių. Patenka Anglijon. Čia praveda 85 misijas. Aplanko lietuvius Belgijoje, Danijoje, Šveicarijoje, Italijoje. Visur skelbdamas Dievo žodį ir teikdamas sakramentus. Nė vienos kitos tautybės, nė pačių vokiečių misionieriai tuo metu nepravedė nė vienerių misijų, nes manė, kad tam laikas nepatogus. T. Bružikas, priešingai, tikėjo, jog dabar tam patogiausias laikas, nes žmones visi vienoje vietoje, laiko turi ir valias ir nežino ką veikti. Misijų pasisekimas tą jo tikėjimą šimteriopai patvirtino. Žmones už tai labai jį pamilo, laukė. Nemėgo, net bijojo jo tik tie, kurie dėl kokių nors priežasčių nenorėjo dalyvauti misijose ir tvarkyti savo gyvenimą. Kaikurie jų net pabėgdavo iš stovyklos, pajutę, kad misionierius Bružikas atvyksta su misijom.

Ir vėl Amerikon

Nykstant tremtinių stovykloms Europoje ir lietuviams kraustantis į užjurius, Amerikoje besikuria lietuviai Tėvai Jezuitai kviečia ir T. Bružiką čion atvykti. Ir atvyksta. Vėl pradeda lankyt parapijas su misijomis. Daug kas ateina vėl pamatyti tą jau "palaidotą buvusį" savo misionierių. Šį kartą neilgai teteko jam Amerikoje apaštalauti. Lietuvius jėzuitus kvietėsi Urugvajaus lietuviai kurti jiems parapija. Ir tas darbas pavedamas T. Jonui Bružikui su T. Vladu Mikalausku.

PIETŲ AMERIKOJE

P. Amerikon isvyko 1951 m. sausio 19 d. Sustojo Brazilijoje. Misijos. Urugvajun atvykęs T. Bružikas nesiriboja tik savo parapijos kūrimo ir bažnyčios statybos reikalais.

Tuojau imasi misijų ne tik Urugvajuje, bet ir Brazilijoje ir Argentinoje. Laksto iš vieno krašto į kitą, vis stengdamasis ko daugiau tautiečių grąžinti tikėjimui, o dar tikinčius labiau sustiprinti. Mielai jis ir šiandien dar taip lakstyti ir misionieriauti, jei tik jam sveikata leistų. Deja, vargiai jis begalės praveisti dar trūkstamas 16 misijų, kad būtų apvalus tūkstantėlio skaičius. O išpažinčių per 50 kunigystės ir misionieravimo metų yra išklauseš tikrai virš milijono. Ir žmonės ir kunigai yra ne kartą sakę šių eilučių rašytojui, jog mūsų laikais kito tokio galingo ir sekmingo bei uolaus misionieriaus mes neturime.

Sustojome kiek ilgiau prie Jubilato misijinės veiklos, nes ta užėmė net 46 metus jo 50 kunigystės metų, buvo pati judriausia, sėkmingiausia, pasiekė daugiau siai žmonių, ir joks kitas darbas nebuvo toks vaisingas, mūsų akimis žiūrint.

MŪSŲ LAIKŲ KNYGNEŠYS

T. Bružikas šventai tiki spaudos galybe tiek geram, tiek blogam. Todėl jis entuziastiškai redagavo Lietuvoje Jėzaus Širdies pasiuntinį „ŽVAIGŽDE“ ir MISIJAS. Todėl jis į misijas keliavo veždamasis tonas knygų. Amerikon vykdamas nusivežė net tris tonas, vėliau daugiau atsigabeno. Ir mokėjo jis tas knygas žmonėms taip pristatyti, kad jas gaudyte išgaudydavo. Todėl jis šoko gelbėti S. Paule beužsidarančią MŪSŲ LIETUVĄ ir iki šios dienos sekmingai ją administruoja, parūpindamas jai stokojančių lėšų, kad tik nesustotųėjusi. "Jei T. Bružikas nebūtų nieko kito nuveikęs mano parapijoje, o tik išplatinęs tiek knygų, kiek ištiesų išplatino, ir tai būt buvę verta jį atsikviesti iš Lietuvos Amerikon" - pasakė kitas didelis spaudos apaštalas, prelatas Pranas Juras. (šiais metais irgi švenčias auksinį kunigystės jubiliejų Amerikoje)

MYLI ŽMONES, YPAČ LIETUVIUS

Nereikia ilgai su T. Bružiku gyventi, kad pastebėtum, kaip labai jis myli žmones, o ypač varguolius, neturtelius, ligonis, senelius ir vaikučius. Kurs kitas kunigų S. Paule, ir net kituos kraštuos, yra taip reguliariai ir tiek daug ligonių aplankes, kaip mūsų Jubilatas? Kas mielą pirmą mėnesio penktą

autobusais ir pėkštute, dabar ir automobiliu, keliauja po visą miestą ir užmiesčius su Švenciausiu, o kur reikia ir kitos pašalpos palikdamas, guosdamas. Ta jo meilė ypač stipri ir švelni lietuviams, Savo širdį išrovęs jiems atiduotų, jei tai būtų įmanoma. Net ir del 3 5 senukių keliauja į tolimus bairus mišius laikyti, išpažinčių išklaudyti, ir kaip skauda širdis jam, kai ten pat daugelis tautiečių jo pamaldas ignoruoja! Ir vėl klampoja net purvynėlių, kviesdamas juos lankytis, neapsieleisti.

Iš kur jam visa tai?

Regėdamas kasdien ir per metų metus tokį dideli jo uolumą, pasišventimą ir energiją, per visą kunigystės gyvenimą iki pat žilos senatvės, nors pats yra išgyvenęs jau 16 operacijų, ir niekad neprarandąs savo linksmos nuotaikos, jokių nemalonumų ir priešingumų neapkartinamas, taip ir galvoji: "Iš kur jam visa tai?" Atsakymas trumpas ir tik vienas — iš jo gyvo tikėjimo ir galingos Dievo bei žmonių meilės. Atimk tai iš mūsų Jubilato gyvenimo ir nieko nebesuprasi; liktų tik didelė nesąmonė. Tikrai jis gali sakyti su šv. Pauliu: "Mane verčia Kristaus meilė", ir: "Vargas man, jei aš neskelbčiau".

Džiaugiamės ir didžiuojamės turėdami savo tarpe tokį ištikimą Dievo ir mūsų visų tarną! Sveikiname jį, sulaukusį garbingo dvigubo jubiliejaus, ir prašome Viespatį palaikyti jį mums dar ilgus metus, nors iki gyvos galvos tektų jam kas dieną suryti po 14 ir daugiau visokių pilių, kaip dabar kad daro.

Jonas Kidykas, S. J.

DAUG NUSIPELNIUSI MISIONIERIŲ BEI ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS KLEBONĄ, D.G.

TĖVA JONĄ BRUŽIKĄ

JŲ DVIUBOS - 75 METŲ AMŽIAUS IR 50 METŲ KUNIGYSTĖS - SUKAKTIES PROGA SVEIKINAME SAVO IR VISOS ŠV. JUOZAPO PARAPIJOS VARDU.

SALEZIEČIAI

111 SAVO BRANGŲ IR MYLIMŲ KLEBONŲ TĖVŲ JONŲ BRUŽIKŲ, DVIUBO JUBILIEJAUS PROGA, NUOŠIRDŽIAUSIAI SVEIKINAM! ŠV. KAZIMIERO M. APAŠTALAVIMAS.

ŠV. JUOZAPO VYRŲ BROLIJA
ŠIRDINGAI SVEIKINA JUBILIA-
TĄ TĖVĄ JONĄ BRUŽIKĄ, SJ.
75 METŲ AMŽIAUS IR 50 ME-
TŲ KUNIGYSTĖS PROGA!
GYVUOKIT IR DARBUOKITĖS
TARP MŪSŲ DAR DAUGELĮ
METŲ, DIEVŲ LAIMINANT!

VALDYBA

SEPTYNIOLIKOS TŪKS-
TANČIŲ RAŠTO UŽBAI-
GA (Iš 2 puslapio)

nepasieks, jei jis bus pateiktas tuo pačiu keliu, kaip ir pirmesnieji kolektyviniai pareiškimai. Todėl mes, Lietuvos katalikai, kreipiamės į Tamstą, gerbiamas Generalini Sekretoriau, ir prašome Tamstai pateikiamą memorandumą drauge su parašais persiųsti Sovietų Sąjungos Komunistų Partijos generaliniam sekretoriui p. L. Brežnevui.

Su Pagarba

LIETUVOS KATALIKŲ ATSTOVAI"

(versta iš rusų kalbos)

1972 m. Vasaris

Petras Pakalns.

**PREZIDENTO
PATARĖJAS**

Vienas įdomiausių JAV politikų yra prezidento Niksono patarėjas Henry Kissinger. Jis yra žinomas visoms valstybių galvoms, turinčioms ryšių su JAV. Jo vardas šiomis dienomis buvo minimas viso pasaulio laikraščiuose ir žurnaluose. Mat, per jo rankas eina ne tik užsienio reikalų ir krašto apsaugos

ministerijų pranešimai Niksonui, bet ir visi dalykai, liečiant JAV saugumą. Buvęs JAV krašto apsaugos ministeris R. Mc Namara taip jį apibūdina: "Kissingeris yra nepaprasta asmenybė, mišinys vokiečių sistemingumo, prancūzų jautrumo ir amerikiečių energijos". Tačiau Kissingeris nėra nei vokiečių, nei prancūzas, nei tikras amerikietis. Jo tėvai buvo Vokietijos žydai. Kai naciai išviešpatavo Vokietijoje ir pradėjo spausti žydus, 1938 m. Kissingerio tėvas nustojo mokytojo vietos ir išvyko į JAV. Labai gabų sūnų Henry jis leido į mokslus. Sūnui patiko istorija. Parašęs disertaciją apie garsų Austrijos kanclerį Metternich, Kissingeris buvo pakviestas istorijos politikos profesoriu į Harvardo universitetą, o iš ten - į Baltuosius Rūmus prezidento patarėju.

Metternich buvo žymiausias anų laikų politikas. Žlugus Napoleono imperijai, Metternich sukvieta į Vieną prieš Napoleoną kariavusių valstybių atstovus ir sukūrė naują politinę santvarką, paremtą ginkluotų jėgų lygsvara. Metternich yra apie save pasakęs, kad istorijos nerašęs, bet ją kūręs. Panašiai gali sakyti ir Kissingeris, kuris, be disertacijos, 1957 m. yra parašęs antrą knygą: "Atominiai ginklai ir užsienio politika". Ši knyga atvėrė jos autoriui duris į Baltuosius Rūmus.

Savo išvaizda Kissingeris nėra išpūdingas žmogus. Jis yra išsikyręs su žmona, turi dukrą ir sūnų, mėgsta garsią moterų draugystę ir skaniai pavalgyti, turi 46 žmonių štabą ir iš jo reikalauja atbaigtų pranešimų apie jam rūpimų valstybių politinę padėtį. Jis dirba nuo ryto iki giles nakties, miega 5 ar 6 valandas ir turi pilną prezidento pasitikėjimą. Neseniai išėjo aiškintėn, kad nuo 1969 m. rugpjūčio mėnesio Kissingeris buvo net 12 kartų Paryžiuje ir slaptai tarėsi su Šiau-

SAVO MYLIMĄ KLEBONĄ IR MI-
SIONIERIŲ TĖVĄ

JONĄ BRUŽIKĄ, S. J.
SVEIKINAME 75 GIMTADIENIO
IR 50 METŲ KUNIGYSTĖS
PROGA.

„AUŠROS“ CHORAS

rės Vietnamo atstovais. Pamatęs, kad S. Vietnamo komunistai nori ne taikos, bet išgalėti Pietų Vietname, Niksonas atidengė slaptas derybas ir iš savo pusės pateikė labai protinę pasiūlymą. Jis sakė, kad kiekviena tauta turi teisę apspręsti savoliškumą ir pasiūlė Indokinijos atstatymui virš 7 bilijonų dolerių pagalbą. Tačiau komunistai, remiami Maskvos ir laukdami JAV prezidento rinkimų rezultatų, tą pasiūlymą atmetė ir laikinai nutraukė derybas Paryžiuje.

Niksonas, panašiai kaip ir prezidentas Kennedy, ne kartą yra pareiškęs, kad JAV nenori dominuoti jokiame krašte ir trokšta užtikrinti taiką bent vienai kartai. Pamatęs mažą taikos gestą iš Kinijos pusės, jis tuojau nusiuntė į Pekingą savo patarėją Kissingerį ir pradėjo naują istorinį periodą Tolymuose Rytuose. Jis nori sutaukinti ir arbaus su žydais ir ten įvesti politikos ir ginklų lygsvarą. Tuo tikslu užsienio reikalų ministeris Rogers buvo išdirbęs planą, kurį, deja, arabai atmetė. Egipto prezidentas ne kartą yra sakęs, kad 1971 m. nulems arabų ir žydų santykių likimą. Tačiau metams einant į galą, jis pasiteisino nepradėjęs karo su žydais tuo, kad, girdi, Indija pradėjusi karą su Pakistanu. Apsilankęs Maskvoje, jis dabar nori ne karinio, bet politinio sprendimo. O kai rusai jam pridėjo daugiau ginklų, Niksonas sutiko parduoti žydams reikalingą skaičių karo lėktuvų. Taip ir Artimuo-

Nukelta į 9 psl.

VINCAS PIETARIS **ALGIMANTAS** ALF. D. PETRAITIS

TUO TARP
IŠ GIRIOS
KELELIU
PASIRODĖ
BEEINANČIU
DU
VYRU

UŽMATE JUODU,
SUJUDO VISI ŽMONĖS.

MERGOSI VYRAI!
KELKITE! ŠTAI
DAINORIUS JAU
ATEINA!

VIEŅAS JAU GANA SENAS,
PROŽILIS, ANTRAS PAČIAME
AMŽIAUS SMAGUME.

A3/72

EUROPOS LIETUVIS -

LITHUANIAN WEEKLY

Printed and Published in Gt. Britain

Inglaterra! O ultimo pais da nos sa visita na Europa livre. Primeiro, vamos ver a "Lietuvių So dyba" (O sitio lituano), perto de Londres. Nesta casa grande moram alguns velhinhos, mas durante o verão o edificio e o campo nas redondezas serve para acampamentos, pic-niques grandes, congressos e - naturalmente - casa de férias para todos. Já de longe vemos a cruz lituana, que no mundo inteiro indica as igrejas, a campamentos, até algumas casas particulares.

A Inglaterra e a Escócia tem muitos lituanos da emigração antiga antes da primeira guerra, e também muitos da após-guerra. De 1945, um total de quase 20.000. Em Londres, na "Lietuvių Namai" (Casa dos lituanos) eles publicam o "Europos Lietuvis", o jornal da Europa, e muitos livros da Editora Nida.

Tambem há um diplomata da Lituania independente. Visitamos também a casa paroquial, sobre a qual passaram os foguetes V-2 durante a guerra. A igreja é ornamentada num estilo folclórico.

Há talvez 5 ou 6 grupos de danças folclóricas em várias cidades - Manchester, Derby, Glasgow (Escócia)... Onde faltam professores, uma moça de 16 anos assume a liderança do grupo, e o grupo continua representando as tradições lituanas no novo pais.

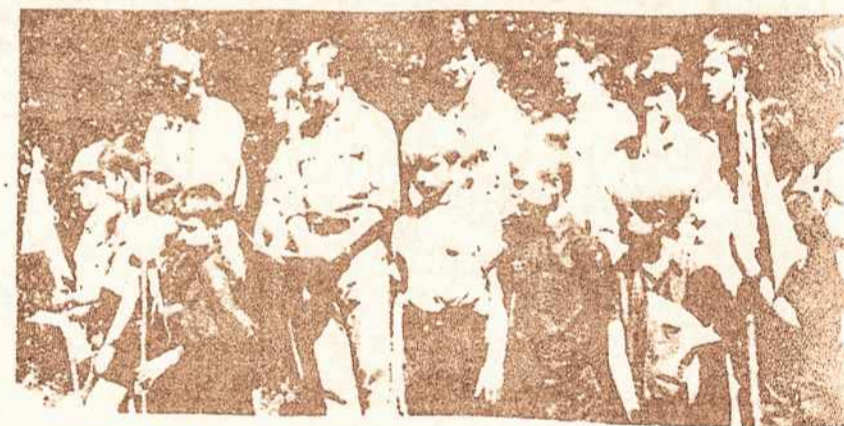
As distâncias aqui também parecem pequenas, do ponto de vista brasileiro, mas com rodovias estreitas e curvadas, não alcançamos mais do que 50 km. por hora. Passamos os castelos antigos, as aldeias de

escritores famosos, as igrejas medievais. Que ambiente maravilhoso!

Um pouco da história? A marinha inglesa destruiu a Armada da Espanha em 1588. Uma das razões, dizem os historiadores, e que os navios espanhóis eram de madeira fresca, e dos ingleses - aqui entram os bisavós dos nossos bisavós, etc. - tinham navios de pinhos da Lituânia. Séculos antes, vários ingleses participaram nas guerras contra os pagãos lituanos (sec. XII-XIV), e muito antes os pagãos lituanos visitaram os pagãos ingleses em jornadas comerciais - ou melhor - maliciosas.

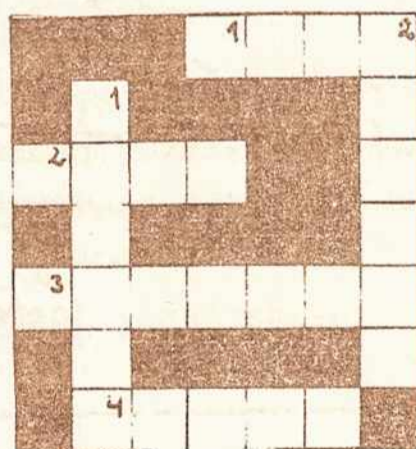
Sempre houve uma tradição e asilo na Inglaterra, e sempre houve lituanos lá, por exemplo, depois da ocupação da Lituânia pela Moscou em 1772-1792-1795 vários nobres lituanos fugiram para lá, e hoje há um ator de Shakespeare, Sir John Gielgud descendente dos nobres da familia Gielgudai.

Agora - um vôo de uma semana para os EUA e o Canadá.

ANGLIJOS LIETUVIAI SKAUTAI

K
R
Y
✓
Z
I
U
K
A
I

Rymant

Skersai:

1. Mūšio lauke susirėmimas.
2. Ta mergaitė puikiai mokinas, ji yra ...
3. Apvalus, raudonas vaisius, kurį pirmoji Jieva paragavo.
4. Iš rauginto pieno suspaustas valgis.

Isilgai:

1. Už ką žmonės gauna algą.
2. Jei ... iš vaikučio jo zaislą, jis verks.

Be laisvės nebūtų smagu

Rašo Toronto šeštadieninės mokyklos 5b skyriaus mokiniai

Laisvė yra labai svarbus dalykas. Laisvas žmogus gali atostogauti, dirbti, linksmas būti, pirkti dalykus, mylėti, eiti į mokyklą, sportuoti, auginti gyvulius, gėles, klausyti radijo ir žiūrėti televizijos. Todėl reikia laisvės.

Juozas Zenkevičius

Laisvė yra tada, kai kiekvienas žmogus gali išeiti iš kur jam nepatinka ir gali eiti kur nori. Man laisvė yra, kai galiu išeiti ir dviračiu važiuoti. Man labai nepatinka, kai matau paukštį arba kitą gyvulėlį kenčiant narve. Kodėl visi žmonės negali būti draugai? Kodėl visi negali būti laisvi? Visi kalba apie taiką ir nežino, kas tai tikrai yra. Aš norėčiau, kad visi kraštai būtų laisvi.

Linda Juodvalkytė

Laisvė yra, kai niekas tavęs nekankina, kai tu gali būti su savo šeima kartu. O svarbiausia, kad Lietuva būtų laisva. Ką Simas Kudirka padarė, buvo labai

gerai. Nedaug žmonių būtų galėję padaryti toki drąsų darbėlį už Lietuvą. Mes visi lietuviai norim, kad Lietuva būtų laisve.

Tomas Kasperavičius

Be laisvės niekam nebūtų smagu. Lietuva neturi laisvės. Vieną dieną Lietuva bus laisva. Susirinks daug lietuvių, nuvažiuos į Lietuvą ir išvarys visus rusus. Kaip paukščiai ir kiti gyvuliukai, mes irgi turim turėti laisvę. Man atrodo, laisvė yra svarbiausias dalykas pasaulyje. Žmonės, kurie turi daug laisvės, mano, kad pinigai yra svarbesni.

Danutė Skukauskaitė

1. Darbas 2. Atimsti
- Isilgai:
1. Kova 2. Gabi
3. Obuolys 4. Sūris

Skersai:
Atsakymas:

GEGUŽĖS MENUO

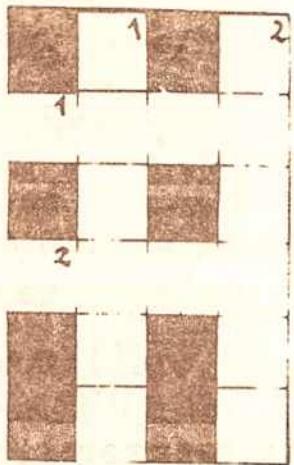
Janeta

MŪSŲ MENAS!

Paulas Robertas
Kuzgila / Smulys

30 spalio 1971 m.

K
R
Y
Ž
I
U
K
A
I

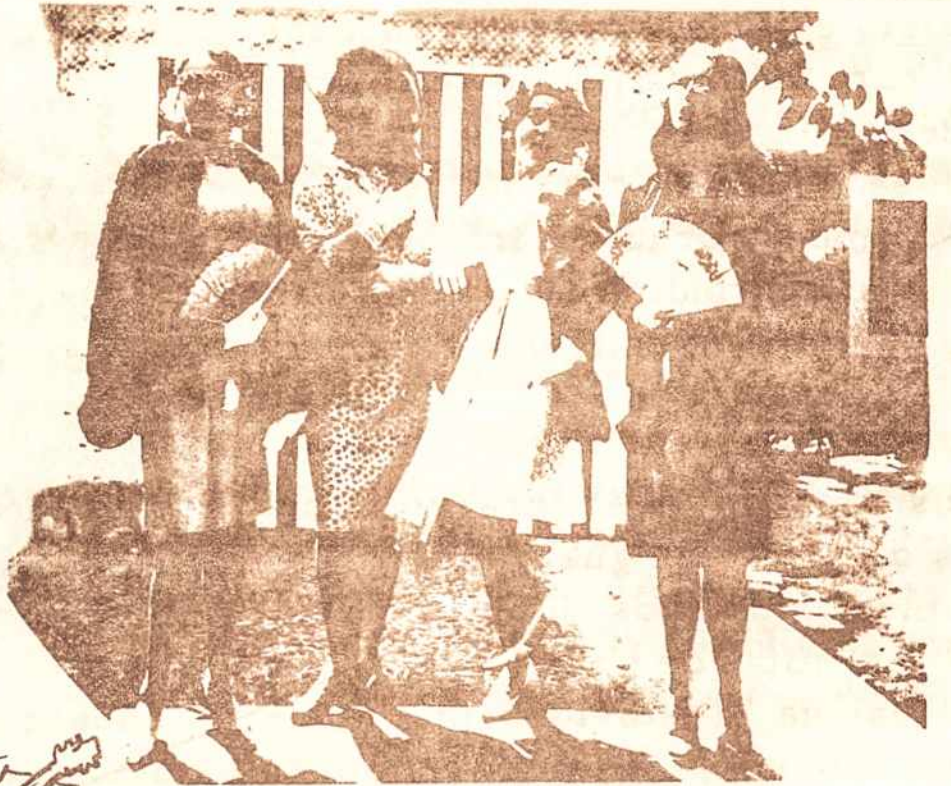

Atsakymas:

Skersai: 1. Nėrė 2. Turi
Išilgai: 1. Senutė 2. Nerini

MŪSU LIETUVAI Išilgai: 1. Senutė 2. Nerini

NR. 32

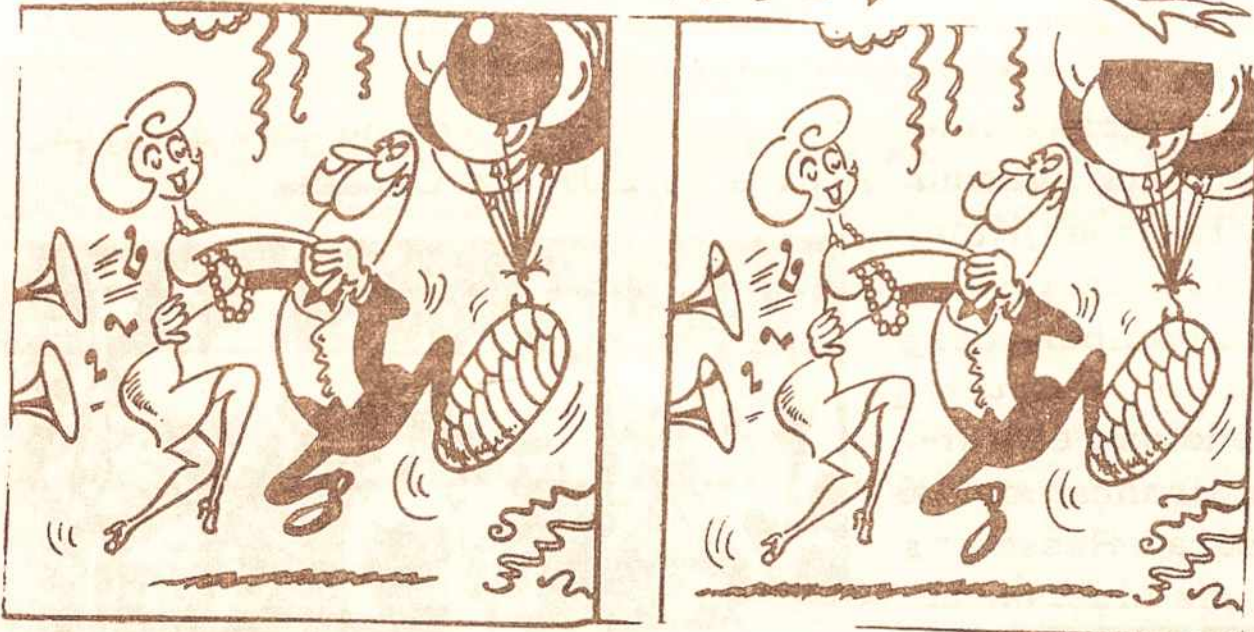
Skersai:

1. Ką darė senutė su virbalais ?
2. Senutė nunėrė ir dabar nerini.

Išilgai:

1. Kas nėrė ?
2. Ką senutė nunėrė ?

SEPTYNIOS KLAI DOS ?

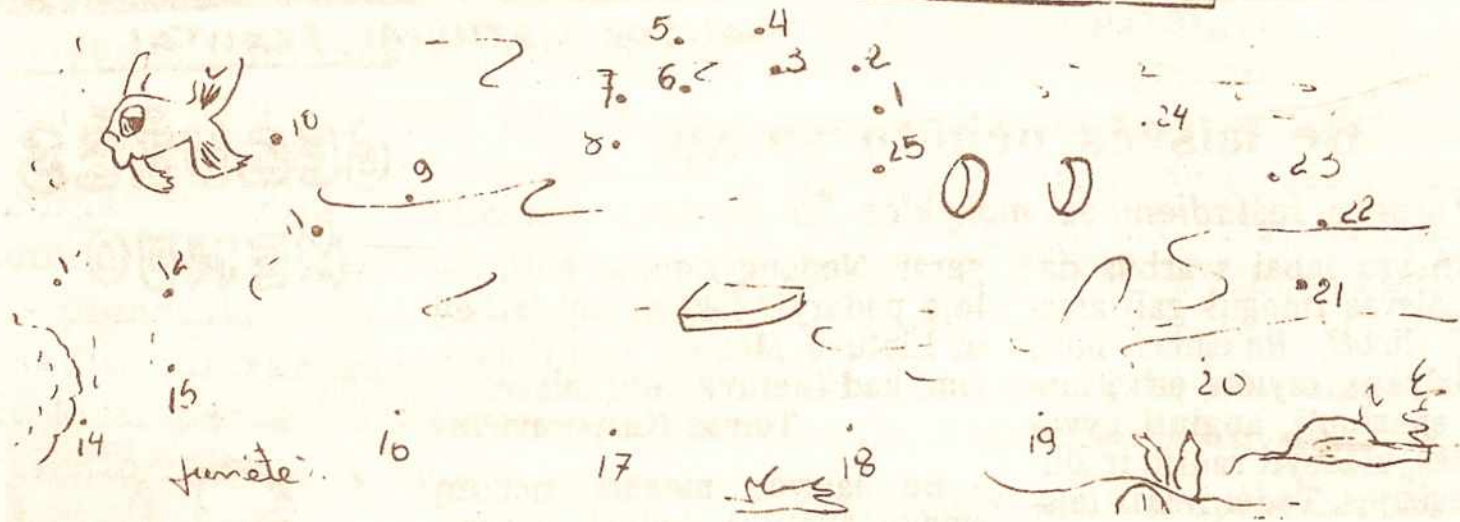
7
K
L
A
I
-
D
O
S

PRAŠAU MANE NUSPALVOTI

Janete

Janete

DRUTĖ IR KĖSTUTIS

D. BASTYS

Globoja S. P.
literatūros
ratelis

LITERATŪRA - DAILE - MOKSLAS

Kapinės Lietuvoje — dail. A. Galdikas

ŽMOGUS, KURIS SKAIČIAVO

Malha Tahar Vertė Rymantė Steponaitytė

- Sunku tikėt, drauge Maluf - pareiškė linksmai nusiteikęs Iezid - tais nepaprastais gabumais, kuriais pasižymėjo Persijos skaičiuotojas. Kai numeriai sutampa, atsiranda tada ir imantrūs išradiniai ir visokios algebriškos prašmatnybės. Pas valdovą El-Harit, Modad sūnų, pasirodė viena kartą toks žynius, kuris sakėsi galįs smiltyse išskaityti žmogaus likimą. - "Ar jūs mokat skaičiuoti?" - paklausė valdovas. Ir dar nespėjus burtininkui atsigauti iš nustebimo, valdovas pridėjo: - "Jei nemoki skaičiuoti, tavo pramatymai nieko neverti; o jei juos išgauni apskaičiavimais jie labai abejotini". Indijoje išmokau tokią partarę: "Septynis kart abejok skaičiais ir šimtą matematiku" (matematikais tada buvo vadinami netikri astrologai ir suvedžiotojai).

- Kad pašalint visas abejones - pasiūlė vizyras - galutinai išbandysim mūsų svečią.

Ir tai sakdamas, atsistojo nuo patogių pagalvių ir paėmęs švelniai Beremiz už rankos nusivedė jį į vieną rūmų verandą.

Ta veranda buvo tiesiai virš antrojo šoninio kiemo, kuris tuo momentu buvo pilnutelis kupranugarių. Ir kokie gražūs buvo tie gyvuliai! Beveik visi atrodė geros veislės. Iš karto pastebėjau du ar tris baltus kupranugarius iš Mongolijos ir keletą šviesaus kailio "Karehsų".

- Štai gražus kupranugarių kiekis - pasakė vizyras - kuriuos vakar pirkau ir galvoju pasiūsti mano sužadėtinei tevui dovanų. Tiksliai žinau, nėra abejonės, kiek jų yra!

Ir vizyras, kad dar būtų įdomiau, pakūždėjo savo draugui, poetui Iezid, kiek ten buvo kupranugarių.

- Dabar noriu - pridėjo, atsisukdamas į Beremiz - kad mūsų skaičiuotojas pašakytų kiek čia yra prieš mūsų akis kupranugarių.

Nusigandau. Tų kupranugarių buvo pilna ir atrodė kaip mirguliuojanti jūra, kurioje neįmanoma viens nuo kito atskirti. O jei dabar mano draugas imtų ir suklystų, liūdnei baigtūs mūsų vizitas. Perbėgęs neramią bandą akimis, gabus Beremiz tarė:

- Ponas Vizyre! Tikiu, kad čia, šiame kieme, randasi 257 kupranugariai!

- Iš tikrųjų - patvirtino vizyras. - Visai teisingai. Tikrai iš viso yra: 257! Kelimet-Uallah! (Dievo žodis).

- Ir kaip taip greit ir tiksliai sužinojai šį skaičių? - paklausė jau gyvai susidomėjęs poetas Iezid.

* * *

IŠ MOKSLO IR TECHNIKOS PASAULIO

KAIP PASISEKS ŽMONIJAI PRIŽIŪRėti IR NAUDOTIS VANDENIU?

Trys ketvirtadaliai mūsų planetos paviršiaus apsemti vandeniu, o žemynai išraižyti upių ir apsemti ežerais. Jūroje yra 1300 bilionų trilionų kilogramų vandens; kasmet įplaukia nuo žemynų apie 10 milijonų bilionų smėlio ir kitų įnešamų "nešvarumų" kilogramų - labai maža vandenynų talpa dalelytė (10 dalių bilione). Bet kadangi jūra yra paskutinė "kriauklė" į kurią viskas subėga, mokslininkai bei valstybininkai rūpinasi, kad jona nepatektų didelis kiekis pavojingų chemikalų.

Visiems pažįstama kova vyksta su aliejaus išsilieji - mais - iš skęstančių prekinų laivų, pakrantėse esančių žibalo (naftos) saltinių, iš vandens, naudojamo žibalo transporto laivams plauti. Prieš keleta metų laivas Torrey Canyon užteršė Anglijos pajūrius, panašiai atsitinka kitur.

Žibalo dėmėms išnaikinti vartojamos labai įvairios priemonės: metamas šienas, kuris sugeria aliejų ir vėliau surenkamas; dėmės apvedamos tam tikru tinklu, kuris sulauko žibalo "bala" vienoje vietoje ir gali būti siurbliais susiurbtas į bakus; dažnai vartojami ir muilai, kurie išskleidžia žibalą; o pats įdomiausias būdas yra bakterijos, kurios minta aliejumi ir tuo būdu jį naikina. Tokių bakterijų pažįstama net 20 rūšių.

Jūroje, ypač pačioje gilumoje, įvairūs mikroskopiniai gyvūnai daug lėčiau savirškina išmatas, negu pačiame pavirsiuje.

Ežerai ir upės nuo senų laikų naudojami vietoj tvarkingos kanalizacijos - taip kad Tietė upėje S. Paule nėra nė vienos žuvies. Panašiai yra ir kitur. Valdžios jau nustato, kiek nešvaraus vandens galima įleisti į upes, o įmonės ir miestai turi vandens valymo stotis, kurios iš kanalizacijos ar industrinio vandens gali padaryti geriamą vandenį. Kai prie didelių miestų dar daugiau truks geriamo vandens, visai įmanoma, kad vartosime tą patį vandenį nuolatos, tik rūpestingai išvalytą - net švaresnį už šaltinių vandenį.

Svarus geriamas vanduo yra viena didžiausių šio krašto problemų, nes tik 10% gyventojų naudojami miesto kana-

JUOZAS KRALIKAUSKAS

MINDAUGO NUŽUDYMAS

(Tęsinys)

Išdavikai nubaudžiami atokiai nuo alko, ąžuolo, so dybų ir žmonių akių. Tik abu domininkonai tyčia atves ti ir pastatyti. Kad viską pamatyty.

Arvydo dimstyje rami, žalsgana pilnatis. Matyti pabarstyto smėlio geltonumas. Žaltvykslėmis žiba sargybinių geležis.

Klėtis didelė. Klevinio prieklėčio stogas atremtas į keturis išdrožinėtus stulpus.

Dviem degalais apšvieston klėtin atveda Gergardą senesnįjį domininkoną. Susirūpinimas jo išvargusiame veide. Baimė blizgančiose akyse. Lūpos kietai sučiauptos.

- Regėjai, kaip aniedviem buvo? Būtų ir tau taip, jei gu užsisipirtum, - įspėja Treiniota, grūmodamas pirštu. - Jeigu išsisukinetum "nežinau". Ar jeigu pagaučiau meluojant.

Treiniota atsidėjęs seka tiek Mindaugą vienoje pusėje, tiek ordiną antroje. Jis gerai žino, kad jo gyvenimas ir likimas yra įveržta dviejuose mazguose: viename - su Mindaugu, o antrame - su kryžiuočiais. Taip buvo vėlioniu tėvui Vykintui, taip lygiai yra ir jam. Dėl to būtina žinoti, kas dedasi vienoje ir antroje pusėje: kas ten daroma ar besiruošiama daryti, kokie ten užmojai.

Jis nepasitiki dėde Mindaugu dar net labiau negu kryžiuočiais. Per daugelį metų vis nesutarimas ir kova - tai jokia giminytė, o tik nuolat pūliuojanti žaizda. Šiek tiek lyg užsiima džiūti, bet netrukus ir vėl atanka pūliuoti. Paskutinis aštrus susikirtimas įvyko po pernykščio sąjunginio žygio į Ventpilį. Išdidžiam karaliui teko pargrįžti nelaimėjusiam ir pažemintam, lyg į užpakalį išpirtam. Treiniota iš anksto gudriai apsisuko, kad nepasisektų. Džiugu atsiminus, kad neprastai pakišo Mindaugui koją. Žygis į Ventpilį ir buvo tam, kad labiau supiūdytų abudu savo priešus: kryžiuočius ir dėdę Mindaugą...

Sargybai dimstyje budint, rikis klausimas po klausimo košia belaisvį. Kai svarbus reikalas, Treiniota gali ilgai ištvirti be poilsio ir miego.

Vos tik vienuolį gražina sargybai, įeina Arvydo moteriškė Švitra ir jos dar labai drovi duktė. Atneša rikiui užkasti ir atsigerti. Abidvi su kiklikais - spalvotom liemenėm be rankovių - ir su dailiu deriniu prijuostėm.

- Viešpatie, argi dar ne metas poilsio!

- Dėkui, sušvelnėja kietas Treiniotos veidas.

- Poilsis nepabegs. Ale kam reikėjo, ko gi judvidar nemiegate, - atsilygina ir jis priekais tu.

Po vidurnaktinės užkandos liepia atvesti antrąjį domininkoną.

-8-

Treiniota ir žemaičių didikus sukrečia žinia: Mindaugas ruošiasi Replį vainikuoti Lietuvos Karaliumi ir slaptai derasi su kryžiuočiais sąjungai atnaujinti.

Aukaimis Karšuvoje - pagrindinė Treiniotos pilis. Sunki tvirtovė iš žė-

mių, akmenų ir rastų. Ilgi, gudūs gynimosi pylimai. Gręsmingos, tamsios sienos. Kampuose ir prie vartų - bokštai.

Pakalnėje priepilis - gyvuliams, derliui, maisto atsargoms ir padargoms saugoti.

Aukaimio pilin rikis Treiniota sukviečia savo karinę tarybą: turtingus žemvaldžius pilininkus, būrių vadus. Tai vis narsūs ir smarkūs vyrai, artimi patikėtiniai. Sukviečia juos ne tik vaišėms, medžioklei ar žirgų lenktynėms: svarbiausia - pasitarti dėl žygių.

Kiekvienas didžiūnas, prijojęs pilies vartus, apie save praneša skardžiu rago balsu. Didiką, jo žirgą ir palydą stebi nutilę smalsuoliai, daugiausia vaikai ir paaugliai. Atjoja vis skirtingi žymūnai, drąsūs kareivos, stiprūs smogikai. Įvairių plaukų žibančių žirgų nagos tik skamba tik aidi pilies grindinio.

Vadai, atvykdami su palydovais sueigon, atgabena dovanų ir rinkliavos duoklių: kailių, odų, vaško, midaus, drobės, milo.

Basas Aukaimio pilies kieme net ir palydovas nepasirodys nė vienas.

Kiekvienas didikas susijuoses puošniu diržu: odiniu, apkalinetu sidabro sagelėm, su žalvario sagtim. Prie diržo - kardas, skiltuvas ir du ragai: geriamasis ir medžioklės...

Erdvioje menėje šnekučiuoja barzdoti kovų draugai; juokauja, dalinasi naujienom ir išpūdžiais. Stambūs, sunkūs, reikšmingi.

Treiniota vedžioja žymūnus sėstis. Kviečia slinktis giliau už skobnies. Ragina jaustis kaip namie. Besėdant tai kurio nors kardas barkšteli, tai tarškaloja geriamieji ragai.

Valgių prikrauta ant trijų ilgų skobnių gražiai ir gausiai. Kumpiai. Aviena ir veršiena. Lašiniai. Sūriai. Sviestas. Medus. Dubenyse suplotėliai: kas nori - su grietininiu padažu, o kas nori - su taukiniu.

Midus viename ašotėlyje su šaltmėtėm, kitame - su vyšnių sultimis, dar kituose - su kitokiais prieskoniais.

Ruduose moliniuose ašočiuose - sald rūkštė gira.

(Bus daugiau).

TARPTAUTINIAI KNYGOS METAI
1972
PIRKIME LIETUVIŠKAS -

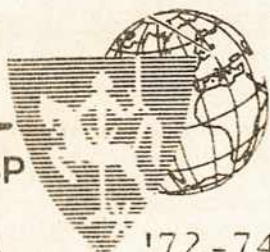

BRAZILIJOS LIETUVIŲ
BENDRUOMENĖ

REG. SOC. 25688/4º RTD-SP

IŠRINKTA VALDYBA

'72-74

Antrajame šių metų posėdyje L. B. Taryba išrinko prezidiumą ir naują valdybą, sudarydama kartu ir komisijų sąstatų projektą.

Tarybos pirmininku išrinktas inž. Zenonas Bačelis, vicepirm. Jonas Lukosevičius (Brazilijos t. šokių grupės vadovas), sekr. J. J. Valavičienė.

Valdybon išrinkti: Alfonsas D. Petraitis, pirm.; kun. Pr. Gavėnas, vicep.; Jonas Dimša, izd.; du sekr.: Rymantė Steponaitytė ir Algirdas Sliesoraitis; nariu Petras Šimonis.

Jaunimo darbas ir širdis —
lietuvų tautos ateitis!

skrendame!

Pirmą kartą Pietų Amerikos Lietuvių kolonijose įvyksta tokio masto išvyka. II PLJK išjudino 85 Argentinos, Brazilijos ir Urugvajaus jaunimo ir dar 30 kitų lietuvių kelionėn į Š. Ameriką.

Kartu su trijų kraštų atstovais ir šokėjais skrenda šie lietuviai: Adolfinas Petrevičius, Veronika Nizevičius, Pranas Šukys, Anelė Trubienė, Julija Tylaitė Magd. Makaravičienė, V. Meškauskienė, Albinas Budrevičius, Vyt. Bačevičius, Eugenija Bačevičienė,

nė, Emilia Petkevičius, Liliana Streit, Ana R. Sidaravičius, Angelė Dulinskas, Verity Dulinskas, Claudia Čipas, Stanislava Lukas, Zenonas Bačelis, Ana B. Jočys, Francisco Šukys, Nelson Satkūnas, Vera Ramanauskas, Birutė Kutkaitė B. da Silva, Bolius Adamavičius, Nijolė Gabino, Monika Baranauskas, Algirdas Butkevičius, Claudio Butkevičius, Janete Endriūnas, Teresa Endriūnas, Regina Norkaitis; iš Urugvajaus — R. Geležauskas, R. M. Salskauskas, kun. J. Giedrys. *ir V. M. K.*

Lėktuvas išskrenda iš Viracopos birželio 27 vakare.

II-oji Kongreso dieną pravesta Magilų vasarvietėje prie Cotia gegužės 14. Dalyvavo apie 30 jaunuolių, besiruošiančiu kelionei. Buvo diskusijos apie Lietuvos jaunimą, tautinių šokių repeticija, Misijos, laisvalaikio užsiėmimai.

Jaunimas jau pildė studijinę anketą (apklausinėjimą) ir registruojasi stovyklai ir stud. savaitei.

KISSINGERIS, IŠ 4-B P.

se Rytuose siekiama politinės ir ginklų lygsvaros, kuri yra ir JAV prezidentui, ir jo patarėjui Kissingeriui prie širdies.

Paklaustas, kada Kissingeris atsistatys, prezidento patarėjas taip atsakė: "Aš dar neapsisprendžiau, kad atsistatysiu. Tai priklausys nuo daugelio aplinkybių. Pirmiausia priklausys nuo to, kiek yra pasiekta ir kiek dar reikės pasiekti. Aš norėčiau apleisti savo vietą tada, ka-

JAUNIMO KONGRESAS

MŪSŲ ATSTOVAI

Janete Nikitin, 16 m., lanko S. Miguel kolegiją, mėgsta skaityti, šokti ir piešti; priklauso Nemunui.

Rosely Pustelninkaitė, 16 m., kolegijos mokinė; mėgsta mokytis kalbų, keliauti, skaityti, moderniąją muziką; priklauso Nemunui ir Ford-Willys sporto draugijai.

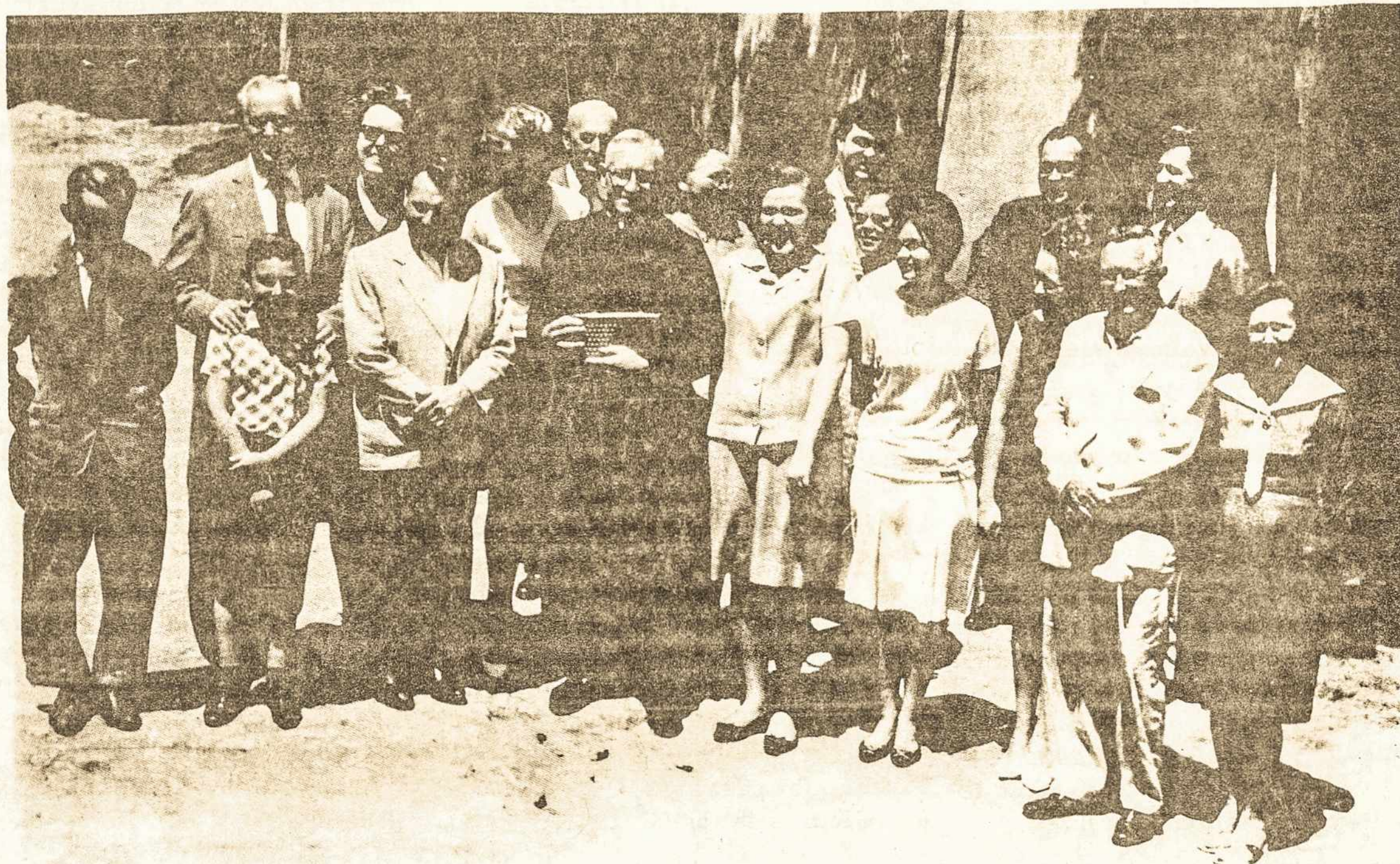
Reinaldas Putvinskis, 15 m. Nemuno akordeonistas, lanko kolegiją, lankydamas V. Anastácio lietuvišką mokyklėlę; mėgsta populiarią muziką; gyvena parque São Domingos.

Emilija Silickaitė, 15 m., kolegijos mokinė, priklauso Juventus, Alpinos ir Lago Azul klubams, Žilvičiui, mėgsta romanus, populiarią muziką, mokosi anglų kalbos ir sportuoja.

Kristina Valavičiute, 14 m., bendradarbiauja ML-oje, priklauso literatūros rateliui, skambina pianinu, daug skaito ir lanko kolegiją. Gyvena Planalto Paulista.

(Kur nepažymėta — gyvena V. Zeli-noje).

da nebus užsienio reikalų krizės" Tuo tarpu jis nuoširdžiai padeda Niksonui ir visam JAV kraštui.

KAZIMIERAS

ŠI SEKMADIENĮ VISI TRAUKIAM
Į ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS SA-
LĖ PAMINĖTI TĖVO JONO BRU-
ŽIKO DVIKUBĄ JUBILIEJŲ!!!

MINĖJIMO TVARKA

Lygiai 17 val. eisena iš vienuo-
lyno salėn. Prašomi dalyvauti or-
ganizacijų atstovai ir jaunimas tau-
tiniuose rūbuose.

Ižengiant salėn abu chorai ir vi-
si dalyviai giedos "Sustokim aukai"
(Pulkim ant kelių). Tuoju prasi-
dės šv. Mišios. Giedos abu chorai,
o "Prieš tavo altorių" ir "Jėzau pas
mane ateiki" ir po mišių "Sveika, Ma-
rija, Motina Dievo", 3 posmelius, visi
dalyviai.

Po mišių 10 min. pertrauka. Tada
iškilmingas pagerbimo aktas. Vie-
nas iš vietos kunigų pristatys pro-
gramos vedėją. Tas pakvies tarti
žodį Kunigu Vienybės vardu kun.
Pr. Gaveną, o visos lietuviško-
sios visuomenės vardu Alfonsą
Petraitį, Br. Liet. Bendruomenės
valdybos pirmininką. Po jo kal-
bos "Ilgiausių metų", Zelinos Bend-
ruomenės choras.

MENINĖ DALIS

Literatūros būrelio nariai skai-
tys-vaidins vieno rašytojo ištrauką
iš kunigo gyvenimo. Viena ar dvi
deklamacijos, pianu vieną kūrinį pa-
skambins plė Kristina Valavičiūtė;
chorai sudainuos tris-keturias dai-
nas ir visi dalyviai: "Ilgiausių metų"

Tuo baigsis iškilmingasis minėji-
mo aktas.

UŽKANDŽIAI.

Vaišių metu organizacijos ir kiti
norintieji Jubiliatą pasveikinti galės
paspausti ranką ir tarti savo linkė-
jimus.

Gėrimus pasižadėjo parūpinti šau-
nioji Vyrų Brolija. Užkandžius pra-
šoma atsinešti, nors bus jų šiek tiek
ir vietoje paruoštų. Šeiminkės ne-
gali paruošti visiems, nes negalima
pramatyti, kiek bus žmonių.

AUSROS choras, kurs visą šitą
paminėjimą organizuoja, maloniai
kviečia S. Paulo bei apylinkių lietu-
vius ko gausiau dalyvauti.

Choro valdyba

JUBILIATAS T. J. BRUŽIKAS, S. J.
antradienį po iškilmių išskris į Rio,
kur aplankys visus M. Lietuvos skai-
tytojus ir apie 28 dieną šio mėnesio
išskris Š. Amerikon, kur bus iki
rugsėjo mėnesio galo. Kas nori su
juo pasimatyti prieš isvykstant, te-
ateinie į sukaktuvių iškilmes.

UŽSIMOKĖJO UŽ ML: Po 30 kr.:
Kazys Šimkus, Alf. Lisauskas, Juo-
zas Lisauskas, Simas Plundzilaitis
Povilas Kriaučiūnas, Ant. Simbelis,
Po 20 kr.; Ant. Augustaitis,

Iš Paranos atsiuntė: 25 kr. Pr.
Salkys. Visiems lietuviškas ačiū/
PIRMOJI IR SVARBIAUSIOJI PA-
RAMA LAIKRAŠČIUI YRA METŲ
PRADŽIOJE, NEDELSIANT UŽSI-
MOKĖTI PRENUMERTA!

"=====

VIA ZELINA

KELIAUKIM DRAUGE SU VYRŲ
BROLIJA'.

KUR?

Į APARECIDA. Gegužės 28 dieną
autobusai išeis iš Zelinos, Pruden-
tės ir Casa Verdės lygiai 6 val. ry-
to. Aparecidoje mišios 11 val. Pas-
kui kryžiaus keliai. Melsimės už
savo slegiamus brolius ir seses Lie-
tuvoje ir prašysim tėvynei laisvės.

SMAGI JAUNIMO IŠVYKA buvo V.
14 į Serra do Mar. Dalyvavo apie
30 jaunimėlio tarp 10 ir 14 metų.
Diena pasitaikė graži, nuotaika pui-
ki, nes visiems buvo daug kas veik-
ti: paruošti laužus, iešmus, lazdas
duonai ir mėsai kepti, altorių.

Iškyla baigta išpažintimis ir šv.
Misių auka, kurion įsijunge veik vi-
si iškylautojai.

Grįžo visi sveikai pavargę, ypač
jauniausieji; išalkę, nes ne visiem
pasisekė savo duonutę išsikepti. Bet
buvo patenkinti, nes patyrė nemažai
naujų džiaugsmų.

K. H. Šulcas.

ŽINIOS ŽINBLĖS

TĖVAS J. GIEDRYS RAŠO

savo parapijos žiniose, š. m. bal.
30 dieną apie buvusį p. Dalios Ku-
čėnienės koncertą:

"Niekad čia iki šiol lietuvių tar-
pe negirdejome panašaus koncerto.
„Nežiūrint visų nepalankių aplinky-
bių, publikos galėjo būti daug dau-
giau. Nebuvo nei 150 žmonių. Ne-
svarbu, kad mūsų kolonija yra be-
ne 10 kartų mažesnė už Argenti-
nos ar Brazilijos, bet mes, truputį
daugiau pasistengę būtume galėję
ir jas nukonkuruoti.

"Daug kas save vadina pažangiais,
kiti net muzikais, kitiems buvo vos
pora žingsnių iki salės — kodėl jų
nebuvo? Jei tai ne fanatiškumas,
tai ar nebuvo tipiškas "Kaimo Jur-
gių" apsnūdimas ir apsilaidimas?"

Puikiai pasakyta! Taip gali tik
T. Giedrys tai padaryti. Ir kaip tie

ŠIO MŪSŲ LIETUVOS NUMERIO

GARBĖS LEIDEJA

SALOMĖJA NARUŠIENĖ

Nuoširdžiausiai jai dėkojame
ir sveikiname gimtadienio pro-
ga, kuriam paminėti ji išleidžia
šitą numerį.

ML, Administr.

jo žodžiai tinka pasakyti ir pas mus
buvusiam solistės Kučėnienės kon-
certui. Nei pridėti, nei atimti nėr
ko!

ESTAI KVIEČIA LIETUVIUS

Pasaulinė estų šventė bus liepos
mėnesio 9 dieną Toronte, Kanadoj.
Iš Brazilijos drauge su mūsų žmo-
nėmis skris 30 estų jaunimo ir pa-
lydovų. Iš Svedijos atskris net pen-
ki jų nusamdyti pilni lėktuvai. Kas
gali iš mūsų nuskridusio jaunimo-
tedalyvauja estų šventėje. Bus tik-
rai įdomi.

ATEJO NAUJŲ ĮDOMIŲ KNYGŲ SIUNTINIAI

ML redakcijoje galima įsigyti šias
kątik atsiųstas knygas. Jas nusipirkti
galima ir per lietuviškus parengi-
mus. Priimami ir užsakymai.

Jurgis Gliūda, BUKSMĖS NAŠTA
naujas romanas, 27 kr.

Juozas Kralikauskas, VAIŠVILKAS,
istorinis romanas apie Mindaugo lai-
kus, 20 kr.

Stasys Žilys, GYVENIMO ŠALTI-
NIAI, apie sakramentus, 15 kr.

Antanas Maceina, DIEVO AVINĖ-
LIS, teologinis ir filosofinis veika-
las, 20 kr.

Antanas Maceina, DIDŽIOJI PADE-
JĖJA, studija apie Mariją, 20 kr.

Nijolė Jankutė, KAIP ALGIUKAS
VĖJO IEŠKOJO, iliustruota, vai-
kams, 12 kr.

Stasys Yla, MODERNI MERGAITĖ,
puikūs patarimai, 22 kr.

Louis Everly, VISI MES BROLIAI,
šiandieninės religinės mintys, 15 kr.
Antanas Maceina, SAULES GIESMĖ
gilus veikalas apie ryšį su Dievu,
15 kr.

TRUMPOS PASAKAITĖS, vaikams,
4 kr.